

Handläggare
Catarina Nilsson
08-508 26 242

Till
Trafiknämnden
2019-11-14

Ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter. Motion från Jan Valeskog (S). Svar på remiss från kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Trafiknämnden justerar beslutet omedelbart.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Mattias Lundberg
Avdelningschef

Mikael Ranhagen
Enhetschef

Sammanfattning

Trafikkontoret har mottagit en remiss från kommunstyrelsen av en motion gällande ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter av Jan Valeskog (S). I motionen anges bland annat ett antal förslag till ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.

Stockholm stads trafiksäkerhetsarbete utgår från stadens trafiksäkerhetsprogram ”*Trafiksäkerhetsprogram, för Stockholms stad, del 2, Inriktning, mål och åtgärder 2010-2020*”. Programmet anger mål och inriktning för trafiksäkerhetsarbetet i Stockholm samt pekar ut de för staden prioriterade insatsområdena. Ett nytt

trafiksäkerhetsprogram ska tas fram under 2020 och flera av de brister som påpekas i motionen samt de förslag som anges i motionen kommer att behandlas under arbetet.

Remissen

Trafikkontoret har mottagit en remiss från kommunstyrelsen av en motion gällande ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter av Jan Valeskog (S). I motionen förslås att kommunfullmäktige beslutar följande:

- Att trafiknämnden tar fram ett nytt trafiksäkerhetsprogram
- Att det nya trafiksäkerhetsprogrammet ägnar särskilt fokus åt oskyddade trafikanter
- Att en del av det nya trafiksäkerhetsprogrammet handlar om hur staden ska analysera trafikolyckornas samhällskostnader
- Att trafiknämndens årliga rapport om trafikolycksutvecklingen kompletteras med förslag på fördjupade analyser och åtgärdsförslag för ökad trafiksäkerhet
- Att trafiknämnden tar fram en analys av klimatförändringarnas påverkan på antal olyckor för oskyddade trafikanter, främst under vinterhalvåret
- Att trafiknämnden initierar en informationskampanj med fokus på de oskyddade trafikanternas situation i Stockholmstrafiken

Remisstiden sträcker sig till och med den 9 december 2019.

Ärendets beredning

Remissen har beretts inom trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Stockholm stads trafiksäkerhetsprogram ”*Trafiksäkerhetsprogram, för Stockholms stad, del 2, Inriktning, mål och åtgärder 2010-2020*” antogs av kommunfullmäktige 2010. Programmet anger mål och inriktning för trafiksäkerhetsarbetet i Stockholm samt pekar ut de för staden prioriterade insatsområdena.

Målet är, precis som påpekas i motionen, att minska antalet omkomna och svårt skadade i trafiken med 40 % till år 2020. Det stämmer också att svårt skadade endast omfattar polisrapporterade olyckor. Dessutom rapporterar polisen sällan singelolyckor med gående och cyklister. Vid den tidpunkt då stadens trafiksäkerhetsprogram togs fram var det få sjukhus i

Stockholmsregionen som rapporterade skadade. Därav var det inte heller möjligt att sätta ett mål eller göra olycksanalyser utifrån sjukhusrapporterade olyckor. Bristen på underlag medförde också att t ex drift- och underhållsåtgärdernas effekt för att minska antalet olyckor underskattades. Numera rapporterar både polisen och sjukhusen till den gemensamma olycksdatabasen, Strada.

Det nationella trafiksäkerhetsmålet gäller för antalet döda och allvarligt skadade i vägtrafikolyckor och bygger på statistik från Strada, dvs. på olyckor rapporterade från både polis och sjukhus. I detta mål omfattas cyklisternas singelolyckor eftersom cykeln är ett fordon. Däremot ingår inte gåendes singelolyckor (fallolyckor) då de inte klassas som en vägtrafikolycka.

Den statistik som vi i Sverige har tillgång till via Strada är världsunik och ger oss en god bild av t ex var och hur olyckor sker samt vilka olyckor som inträffar. Dock har både sjukhusen och polisen under senare år haft problem med inrapporteringen av olyckor. På nationell nivå har detta kunna justeras men vid uppföljningar för enskilda kommuner kan det påverka statistiken avsevärt. Det kan därför vara svårt och missvisande att göra analyser och uppföljningar enbart utifrån olycksstatistik.

När Stockholm växer är det av yttersta vikt att trafiksäkerhetsarbetet ligger i linje med de ökade krav som ställs på stadens gator och offentliga rum eftersom de kommer att användas av allt fler medborgare. Fler fotgängare, cyklister och kollektivtrafikresenärer kommer att röra sig på stadens gator och staden har ett ansvar att tillgodose dem med en god trafiksäkerhet.

Trafikkontorets svar på motionens förslag följer nedan.

- *Att trafiknämnden tar fram ett nytt trafiksäkerhetsprogram*

Trafikkontoret kommer under hösten 2019 genomföra ett förberedande arbete inför framtagandet av ett nytt program. Ovan nämnda brister i dagens trafiksäkerhetsprogram, de begränsade möjligheterna till uppföljning samt de krav som ställs på stadens gator och offentliga rum kommer vara några av de relevanta områdena att beakta vid arbetet med ett nytt/reviderat trafiksäkerhetsprogram. Målsättningen är att ta fram ett nytt program under 2020.

- *Att det nya trafiksäkerhetsprogrammet ägnar särskilt fokus åt oskyddade trafikanter*

Redan i dagens trafiksäkerhetsprogram pekas barn, äldre och personer med funktionsnedsättning ut som prioriterade grupper. Kontoret har under många år arbetat med att öka trafiksäkerheten och tryggheten runt stadens skolor genom att t ex förbättra gång- och cykelmöjligheterna samt sänka hastigheterna för fordonstrafiken.

Även i övrigt utför trafikkontoret stora investeringar för att förbättra trafiksäkerheten främst med fokus på oskyddade trafikanter. Exempel på åtgärder är hastighetsöversynen som i många fall innebär sänkta hastigheter, hastighetsdämpande och hastighetssäkrande åtgärder vid övergångsställen och cykelpassager, sopsaltning på delar av pendlingsnätet för cykel, mm. Oskyddade trafikanter kommer även fortsättningsvis vara viktiga i stadens trafiksäkerhetsarbete.

- *Att en del av det nya trafiksäkerhetsprogrammet handlar om hur staden ska analysera trafikolyckornas samhällskostnader*

Analyser av trafikolyckornas samhällskostnader utfördes i samband med att det nu gällande programmet togs fram samt har även utförts i nationella studier. Utförda studier visar att samhällskostnaderna för trafikolyckor är höga.

Samhället har stora pengar att tjäna på att olyckorna minskar och det är en naturlig del i ett trafiksäkerhetsprogram att belysa detta.

- *Att trafiknämndens årliga rapport om trafikolycksutvecklingen kompletteras med förslag på fördjupade analyser och åtgärdsförslag för ökad trafiksäkerhet.*

Trafikkontorets trafiksäkerhetsarbete bygger på analyser av olycksdata, både de analyser som utfördes i samband med att det nuvarande trafiksäkerhetsprogrammet togs fram samt nyare uttag. Olycksdata är ett viktigt faktaunderlag för att driva det strategiska trafiksäkerhetsarbetet men också för att prioritera platsspecifika åtgärder. Det är viktigt att ha ett

långsiktigt trafiksäkerhetsarbete samtidigt som olycksanalyserna kan ge information om nya möjligheter eller risker.

De inrapporteringsbrister som både sjukhusen och polisen haft under senare år begränsar dock möjligheterna att göra analyser av t ex olycksutvecklingen över tid.

Kompletterande metoder behöver utvecklas för att säkerställa att trafiksäkerhetsarbetet bedrivs på ett effektivt och målinriktat sätt.

En viktig del i framtagandet av det nya trafiksäkerhetsprogrammet kommer därför vara att ta fram nya uppföljningsbara mål. Detta medför att även den årliga rapportens innehåll t ex typ av analyser och användningsområde kommer att ses över.

- *Att trafiknämnden tar fram en analys av klimatförändringarnas påverkan på antal olyckor för oskyddade trafikanter, främst under vinterhalvåret*

Redan genomförda olycksanalyser visar på tydliga samband mellan väderförhållanden och antal olyckor, framförallt för gåendes fallolyckor. Vid dagar med vinterväglag är antalet fallolyckor betydligt fler än de dagar då det inte råder vinterväglag. Trafikkontoret arbetar därför kontinuerligt med att försöka hitta metoder för att förbättra drift och underhåll för gående samt fortsätter att följa utvecklingen av antalet rapporterade olyckor.

Ett exempel på förbättrad vinterväghållning är sopsaltning av gång- och cykelbanor.

Inför framtagandet av ett nytt trafiksäkerhetsprogram kommer en analys gällande t ex trender, framtida hot och möjligheter för framtidens trafiksäkerhetsarbete att genomföras. Utmaningen med att säkerställa en god trafiksäkerhet även vintertid, inte minst med tanke på eventuella klimatförändringar, bör vara en naturlig del i en sådan analys.

- *Att trafiknämnden initierar en informationskampanj med fokus på de oskyddade trafikanternas situation i Stockholmstrafiken*

Trafikkontorets beteendepåverkande insatser sker idag främst riktat till barn och unga genom exempelvis cykeldagar på skolor. Informationskampanjer genomförs i samband med införandet av nya hastighetsbegränsningar. Utöver ovanstående insatser planerar trafikkontoret inte att genomföra ytterligare kommunikationsinsatser om oskyddade trafikanters situation. Däremot kommer kontoret även fortsättningsvis informera och kommunicera via stadens Facebooksida Cykla och gå i Stockholms stad.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Slut

Bilagor

1. Motion om ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter av Jan Valeskog (S)